

ประโยค ๑ - ๒
แปล มครเป็นไทย
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙

แปล โดยพยัญชนะ

๑. โส (จูพฬนุถโก) กิร กศฺสปสฺมมาสมพุทฺธกาเล ปพฺพชิตฺวา
ปณฺณวา หุตฺวา อณฺณตรสฺส ทนฺธภิกฺขุโน อุทฺเทสคหณฺนกาเล ปรีหาสเกพี
อกาสีฯ โส ภิกฺขุ เตน ปรีหาเสน ลชฺชิตฺโต เนว อุทฺเทสํ คณฺหิ น
สชฺชฌายมกาสีฯ เตน กมฺเมเน อัยํ ปพฺพชิตฺวาว ทนฺโร ชาโต, คหิตคหิตปทํ,
อุปรุปริปทํ อุคฺคณฺหนตฺสส, นสฺสติฯ ตสฺส อิมเมว คาคํ อุคฺคเหตุํ
วายมนตฺสส, จตฺตาโร มาสา อติกฺกนฺตาฯ อถ นํ มหาปณฺธโก “จูพฬนุถ
ทฺวํ อิมสฺมี สาสเน อภพฺโป, จตฺตฺหิ มาเสหิ เอกํ คาคํปี กเหตุํ น สกฺโกสิ,
ปพฺพชิตกิจฺจํ ปน กถํ มตฺถกํ ปาเปสฺสสิ, นิกฺขม อิตฺติ วิหารา นิกฺกทฺธิฯ
จูพฬนุถโก พุทฺธสาสเน สีเนเหน กิหิภาวํ น ปตฺเถติฯ

ตสฺมิณฺจ กาเล มหาปณฺธโก ภตฺตฺตฺตฺเทสโก โหติฯ ชีวโก
โกมารภจฺโจ พหุํ มาลาคนฺธวิเลปนมาทาย อมฺพวนํ คนฺตฺวา สตฺถารํ
ปฺุเชตฺวา ฐมฺมํ สุตฺวา อุฏฺฐายาสนา ทสพฺลํ วนฺทิตฺวา มหาปณฺธกํ
อุปสงฺกมิตฺวา “กิตฺตกา ฆนฺเต สตฺถุ สนฺติเก ภิกฺขุติ ปุจฺฉิฯ “ปณฺณมตฺตานิ
ภิกฺขุสฺตานีติฯ “เสว ฆนฺเต พุทฺธปฺปมฺขานิ ปณฺณภิกฺขุสฺตานิ อาทาย อมฺหากํ
นิเวสเน ภิกฺขํ คณฺหนตฺติฯ “อุปาสก จูพฬนุถโก นาม ทนฺโร ภิกฺขุ
อวิรุพฺพิชฺชโม, ตํ จเปตฺวา เสสานํ นิมนฺตนํ สมฺปฏฺฐิจฺฉามิติ เถโร อาหฯ
ตํ สุตฺวา จูพฬนุถโก จินฺเตสิ “เถโร เอตฺตฺกานํ ภิกฺขุณํ นิมนฺตนํ สมฺปฏฺฐิจฺฉนฺโต
มํ พาหิรํ กตฺวา สมฺปฏฺฐิจฺฉติ, นิสฺสํสยํ มยฺหํ ภาตฺติกสฺส มยิ จิตฺตํ ฆินฺนํ
ภวิสฺสติ, กิ อิทานิ มยฺหํ อิมินา สาสเนน, กิหิ หุตฺวา ทานาทีนํ
ปณฺณานิ กโรนฺโต ชีวิสฺสามิติฯ โส ปฺนทิวเส ปาโตว วิพฺภมิตฺุํ ปายาสีฯ

แปล โดยอรรถ

๒. สตุถา ปจฺจสุททาเลเขว โลกํ โวลเณนโต อิมํ การณํ ทิสฺวา
 ปจฺมตรํ คนฺตฺวา จูพปนฺถกสฺส คมนนคฺเค ทฺวารโกฏฺฐเก จงฺกมนฺโต
 อฏฺฐาสี ๑ จูพปนฺถโก คจฺฉนฺโต สตุถารํ ทิสฺวา อุปสงฺกมิตฺวา วนฺที ๑
 อถ นํ สตุถา “กหํ ปน ตฺวํ จูพปนฺถก อิมาย เวลาย คจฺฉสึตี อาห ๑
 “ภาตา มํ ฆนฺเต นิกฺกขุตฺตติ, เตนาหํ วิพฺภมิตฺตํ คจฺฉามึตี ๑ “จูพปนฺถก
 ตว ปพฺพชฺชา นาม มม สนฺติเก, ภาตรา นิกฺกขุตฺตติโตปี กสฺมา มม
 สนฺติกํ นาคจฺฉิ; เอหิ, กิณฺเต คิฬิภาเวน, มม สนฺติเก ภวิสฺสึตี จกฺกงฺกิตตเลน
 ปาณินา ตํ สิริสึ ปรามสิตฺวา อาทาย คนฺตฺวา คนฺธกฺกุฎฺฐิมฺเฆ นิสึทาเปตฺวา
 “จูพปนฺถก ปฺรตฺถถาภิมฺโข หุตฺวา อิมํ ปีโลตฺกํ ‘รชฺชอรณํ รชฺชอรณนฺติ
 ปริมชฺชนฺโต อีเชว โหหึตี อิทฺธิยา อภิสงฺขตํ ปฺริสุทฺธํ ปีโลตฺกํ ทตฺวา,
 กาลเ อาโรจิต, ภิกฺขุสงฺฆปฺริวโต ชีวกสฺส เกหํ คนฺตฺวา ปญฺญตฺตาสเน
 นิสึที ๑

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ๑ - ๒
แปล มครเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ได้ยินว่า อ. พระจูฬปันถกะ นั้น บวชแล้ว ในกาลแห่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระนามว่า กัสสปะ เป็นผู้มีปัญญา เป็น ได้กระทำแล้ว ซึ่งการหัวเราะและการเยาะเย้ย ในกาลเป็นที่เรียนเอาซึ่งอุทเทศ ของภิกษุผู้เขลา รูปใดรูปหนึ่ง ๆ อ. ภิกษุ นั้น ละอายแล้ว เพราะการหัวเราะนั้น ไม่เรียนเอา แล้วนั้นเทียว ซึ่งอุทเทศ ไม่ได้กระทำแล้ว ซึ่งการสาธยาย ๆ อ. พระจูฬปันถกะ นี้ บวชแล้วเทียว เป็นผู้เขลา เกิดแล้ว เพราะกรรมนั้น ๆ เมื่อพระจูฬปันถกะ เรียนเอาอยู่ ซึ่งบทในเบื้องบนในเบื้องบน อ. บทอันพระจูฬปันถกะเรียนเอา แล้วเรียนเอาแล้ว ย่อมพิณาศไป ๆ เมื่อพระจูฬปันถกะ นั้น พยายามอยู่ เพื่ออันเรียนเอา ซึ่งกาลา นี้นั้นเทียว อ. เดือน ท. ลี ล่วงไปแล้ว ๆ ครั้งนั้น อ. พระมหาปันถกะ กล่าวแล้ว กะพระจูฬปันถกะนั้น ว่า คุณก่อน จูฬปันถกะ อ. เธอ เป็นผู้ไม่ควร ในพระศาสนา นี้ ย่อมเป็น อ. เธอ ย่อมไม่อาจ เพื่ออันเรียนเอา แม้ซึ่งกาลา หนึ่ง โดยเดือน ท. ลี ก็ อ. เธอ ยังกิจแห่งบรรพชิต จักให้ถึงซึ่งที่สุด อย่างไร อ. เธอ จงออกไป จากที่นี่ ดังนี้ คร่าออกแล้ว จากวิหาร ๆ อ. พระจูฬปันถกะ ย่อมไม่ปรารถนา ซึ่งความเป็นแห่งฤกษ์ดี เพราะความรักในศาสนาของพระพุทธเจ้า ๆ

ก็ ในกาลนั้น อ. พระมหาปันถกะ เป็นพระกัณฑ์ตฤเทสก์ ย่อมเป็น ๆ อ. หมอชีวก ผู้โกลมารัก ถือเอาแล้ว ซึ่งระเบียบและของหอมและเครื่องลูบไล้ มาก ไปแล้ว สุ่มวัน บูชาแล้ว ซึ่งพระศาสดา ฟังแล้ว ซึ่งธรรม ลุกขึ้นแล้ว จากอาสนะ ถวายบังคมแล้ว ซึ่งพระทศพล เข้าไปหาแล้ว ซึ่งพระมหาปันถกะ

ถามแล้วว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ. ภิกษุ ท. ในสำนัก ของพระศาสดา มีประมาณเท่าไร ดังนี้ ฯ อ. พระมหาปັນถกะ กล่าวแล้วว่า อ. ร้อยแห่งภิกษุ ท. มีห่าเป็นประมาณ ดังนี้ ฯ อ. หมอชีวก กล่าวแล้วว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ. ท่าน ท. พาไปแล้ว ซึ่งร้อยแห่งภิกษุห้า ท. มีพระพุทธเจ้าเป็นประมุข จงรับ ซึ่งภิกษาในนิเวศน์ ของข้าพเจ้า ท. ในวันพรุ่งนี้ ดังนี้ ฯ อ. พระเถระ กล่าวแล้วว่า คุณก่อนอุบาสก อ. ภิกษุ ผู้เขลา ชื่อว่าจูพັນถกะ เป็นผู้มิธรรมอันไม่องงามย่อมเป็น อ. อาตมภาพ ย่อมรับพร้อม ซึ่งการนิมนต์ เพื่อภิกษุ ท. ที่เหลือ เว้นซึ่งภิกษุผู้เขลานั้น ดังนี้ ฯ อ. พระจูพັນถกะ ฟังแล้ว ซึ่งคำนั้น คิดแล้วว่า อ. พระเถระ เมื่อรับพร้อม ซึ่งการนิมนต์ เพื่อภิกษุ ท. มีประมาณเท่านี้ ย่อมรับพร้อม กระทำ ซึ่งเรา ให้เป็นผู้มีในภายนอก อ. จิต ในเรา แห่งพี่ชายของเรา เป็นธรรมชาติแตกแล้ว มีความสงสัยออกแล้ว จักเป็น อ. ประโยชน์อะไร แก่เรา ด้วยพระศาสนานี้ ในกาลนี้ อ. เรา เป็นคฤหัสถ์ เป็น กระทำอยู่ซึ่งบุญ ท. มีทานเป็นต้น จักเป็นอยู่ ดังนี้ ฯ อ. พระจูพັນถกะนั้น ไปแล้ว เพื่ออันสีก แต่เช้าเทียว ในวันรุ่งขึ้น ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. พระบรมศาสดา ทรงตรวจดูสัตว์โลกในเวลาใกล้รุ่งที่เดียว ทรงเห็นเหตุนี้ เสด็จไปก่อนกว่า ได้ประทับยืนจงกรมอยู่ ณ ชุ่มประตู่ใกล้หนทางที่พระจูพັນถกไป ฯ พระจูพັນถกกำลังเดินไป พบพระบรมศาสดา จึงเข้าไปเฝ้าถวายบังคม ฯ ลำดับนั้น พระบรมศาสดาตรัสกะพระจูพັນถกนั้นว่า จูพັນถก ก็เวลานี้ เธอจะไปไหน ฯ พระจูพັນถกกราบทูลว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ พี่ชายขับไล่ข้าพระองค์ออกไป ด้วยเหตุนี้ ข้าพระองค์จะไปสีก ฯ พระบรมศาสดาตรัสว่า จูพັນถก ชื่อว่าบรรพชาของเธอ มีในสำนักของเรา

เธอแม่ถูกพี่ชายจับไปออกไป เพราะเหตุไรจึงไม่มาสู่สำนักของเรา มาเถิด
 ประโยชน์อะไรแก่เธอด้วยความเป็นภคุหัสต์ เธอจักอยู่ในสำนักของเรา ดังนี้
 ทรงลูบศิระพระจุฬปิ่นถนนั้น ด้วยฝ่าพระหัตถ์ที่มีพื้นดาราฉายด้วยกงจักร
 ทรงพาไปให้นั่งอยู่ ที่หน้ามุขพระคันธกุฎี ประทานผ้าเก่าบริสุทธิ์ที่ทรงบันดาล
 ด้วยฤทธิ์ ด้วยรับสั่งว่า จูฬปิ่นถน เธอจงหันหน้าไปทางทิศตะวันออก ลูบผ้าเก่า
 ผืนนี้ พร้อมกับบริกรรมว่า รโฆรณัง รโฆรณัง อยู่ในที่นี้นั่นแหละ ดังนี้
 เมื่อเขากราบทูลเวลาแล้ว แวดล้อมด้วยภิกษุสงฆ์ เสด็จไปบ้านหมอชีวก ประทับนั่ง
 บนอาสนะที่เขาปูลาดไว้ ฯ